

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3274

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister van Veiligheid en Justitie over *zaken die te maken hebben met huiselijk geweld* (ingezonden 4 juli 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 19 augustus 2016) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 3152

Vraag 1

Bent u bekend met «De kwaliteit van Veilig Thuis»? Deelt u de mening dat hierin alleen gesproken wordt over «huishoudens», waarbij onduidelijk blijft of onder deze huishoudens ook huishoudens zonder kinderen vallen? Bent u bereid gemeenten en Veilig Thuis-organisaties erop te wijzen dat er ook diverse huishoudens zonder kinderen bestaan, waarin sprake kan zijn van huiselijk geweld?¹

Antwoord 1

Ja. U refereert aan het eindrapport van de Inspecties Jeugdzorg (IJZ) en voor de Gezondheidszorg (IGZ) over het onderzoek naar de kwaliteit van 26 Veilig Thuis-organisaties (VT-organisaties) dat ik samen met mijn collega van Veiligheid en Justitie (VenJ) op 2 maart 2016 aan uw Kamer heb aangeboden². De Inspecties hebben zich niet beperkt tot huishoudens met kinderen. Zoals in het eindrapport gesteld wordt hebben de VT-organisaties een belangrijke taak: «Veilig Thuis is er voor iedereen, jong en oud, die te maken heeft met huiselijk geweld of kindermishandeling». Daarop richt zich het toezicht van de Inspecties. Ook gemeenten en de VT-organisaties zijn zich zeer bewust van deze brede taak. Veilig Thuis is een bundeling van krachten op het gebied van de verschillende vormen van geweld in huiselijke kring, zoals partnergeweld, ouderenmishandeling, kindermishandeling en eengerelateerd geweld.

Vraag 2

Kunt u toelichten welke inspectie toezicht houdt op omgangshuizen? Zo nee, waarom niet?

¹ [https://www.inspectiejeugdzorg.nl/documenten/Onderzoek%20naar%20de%20kwaliteit%20van%20Veilig%20Thuis%20Stap%201%20\(landelijk%20beeld\).pdf](https://www.inspectiejeugdzorg.nl/documenten/Onderzoek%20naar%20de%20kwaliteit%20van%20Veilig%20Thuis%20Stap%201%20(landelijk%20beeld).pdf)

² Kamerstuk 31 839, nr. 505

Antwoord 2

Omgangshuizen komen in verschillende vormen voor. Voor zover omgangshuizen jeugdhulpaanbieders in de zin van de Jeugdwet zijn, zijn de IJZ samen met de IGZ en de Inspectie VenJ bevoegd om toezicht te houden. Daarnaast hebben gemeenten een belangrijke rol om te waarborgen dat de jeugdhulp van goede kwaliteit is. Zij zijn op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp.

Vraag 3

Kunt u aangeven welke instelling of welke instellingen verantwoordelijk zijn voor de controle van het beleid en de uitvoering van Veilig Thuis? Ligt deze controle slechts bij de centrumgemeenten, of juist bij alle individuele gemeenten? Mocht dat laatste het geval zijn, hoe is die controle dan geregeld?

Antwoord 3

Het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK), Veilig Thuis, is geregeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015. In artikel 4.1.1 lid 1 is geregeld dat het college zorg draagt voor de organisatie van een AMHK. Alle gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering daarvan. Er zijn geen centrumgemeenten daarvoor aangewezen. Gemeenten zijn dus verantwoordelijk voor de controle van de VT-organisaties.

Voor wat betreft de samenwerking tussen gemeenten is voor het AMHK artikel 2.6.1 van de Wmo 2015 van toepassing. Daarin is geregeld dat de colleges met elkaar samenwerken, indien dit voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van deze wet is aangewezen. De wijze waarop in de 26 regio's van de VT-organisaties wordt samengewerkt is verschillend. De samenwerkende gemeenten hebben vaak één of meer gemeenten uit hun midden als trekker(s) benoemd.

Vraag 4 en 5

Kunt u uiteenzetten welk kenniscentrum of welke kenniscentra expertise in huis hebben over (complexe) posttraumatische-stressstoornissen (PTSS) bij huiselijk geweld, in ogenschouw nemende dat er al kenniscentra bestaan op het gebied van de kinder- en jeugdpsychiatrie en bij defensie? Hebben deze kenniscentra ook voldoende behandelingsmogelijkheden en -plaatsen? Zo nee, waarom niet?^{3 4}

In hoeverre heeft u het idee dat er behoefte is aan een speciaal kennis- en behandelcentrum voor (complexe) posttraumatische-stressstoornissen bij huiselijk geweld?

Antwoord 4 en 5

Voor mij staat voorop dat slachtoffers van huiselijk geweld snel de juiste, kwalitatief hoogwaardige hulp krijgen. Indien sprake is van PTSS of psychotrauma als gevolg van het huiselijk geweld kan iemand bij tal van aanbieders terecht, zowel in de generalistische basis ggz, als de gespecialiseerde ggz of bij zeer gespecialiseerde aanbieders. Websites als www.kiesbeter.nl, de eigen huisarts en de verzekeraar kunnen helpen met het vinden van een juiste aanbieder.

Zorgverzekeraars moeten voldoende zorg inkopen, ook voor mensen met een PTSS. Het oordeel van een medisch professional omtrent een diagnose en de noodzakelijke behandeling is leidend en elke verzekeraar heeft de zorgplicht die behandeling dan mogelijk te maken cq. te vergoeden. Verzekeraars kunnen bemiddelen in geval er sprake is van gebrek aan plaatsen of eventuele wachtlijsten: ofwel door een patiënt naar een geschikte aanbieder te verwijzen waar nog plaats is, of door aanvullende (contract)afspraken te maken met een specifieke aanbieder waar geen plaats meer is.

Ten behoeve van het ondersteunen van professionals bij het bieden van de juiste zorg bij PTSS wijs ik u op meerdere ontwikkelingen die plaats vinden. In opdracht van het Netwerk Kwaliteitsontwikkeling GGZ wordt gewerkt aan

³ <http://www.kenniscentrum-kjp.nl/>

⁴ http://www.huiselijkgeweld.nl/organisaties/voor-wie-hulp-biedt/kenniscentr_onderzoekinstellingen/expertisecentra

een zorgstandaard *Trauma- en stressorgerelateerde stoornissen*, met daarin zorgspecifieke modules over preventie, diagnostiek en behandeling van trauma- en stressorgerelateerde stoornissen en heldere kwaliteitsindicatoren (op proces, structuur en uitkomst). Deze zorgstandaard zal leiden tot meer transparantie, uniformiteit en kwaliteitsverbetering, en wordt in juni 2017 opgeleverd. Daarnaast wijs ik op de investeringen die ik heb gedaan om verbeteringen door te voeren binnen de vrouwenopvang en de databank met effectieve interventies die ik via Movisie en het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) beschikbaar stel. Tevens financier ik samen met de G4 en Augeo het onderzoeksprogramma van het Verwey-Jonker Instituut naar de intergeneratiele overdracht van kindermishandeling en huiselijk geweld. Doel van dit onderzoeksprogramma is om meer inzicht te krijgen in de psychische gevolgen van kindermishandeling en huiselijk geweld en het effect van de aanpak. Ook in de wetenschapsagenda ggz⁵, waar via ZonMW extra geld voor beschikbaar is gesteld, is vroegdetectie en interventie een belangrijk thema.

Vraag 6

Kunt u toelichten in hoeverre het mogelijk is voor slachtoffers van stalking om een andere identiteit te kunnen krijgen? Zo ja, op welke manier kan dit?

Antwoord 6

Het aannemen van een andere identiteit door slachtoffers is niet mogelijk. Het maakt geen deel uit van het pakket aan slachtofferrechten op grond van de huidige wetgeving en evenmin van de toekomstige wetgeving ter implementatie van de EU-richtlijn Minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers die op dit moment aanhangig is in de Eerste Kamer. Wel is het nu al mogelijk voor slachtoffers om anoniem aangifte te doen (aangifte onder nummer). Verder wordt er sinds 1 januari 2016, door de introductie van een nieuw voegingsformulier voor slachtoffers die zich willen voegen als benadeelde partij, alleen nog gevraagd naar de minimaal noodzakelijke persoonsgegevens van het slachtoffer. Daarnaast wordt de aandacht voor het belang van privacybescherming tijdens de opleiding van professionals in de strafrechtsketen versterkt, waaronder de politie.

Verder voert, zoals u bekend⁶, het Ministerie van VenJ op dit moment een informatie- en impact-analyse uit om in kaart te brengen welke actoren in het strafproces met welk doel over welke persoonlijke informatie van het slachtoffer moeten kunnen beschikken. Op basis daarvan zal ik een besluit nemen of en zo ja op welke wijze en op welke termijn wijzigingen kunnen worden uitgevoerd. In het najaar van 2016 zal ik de Kamer informeren over de uitkomsten van deze analyses.

Vraag 7

In hoeverre klopt het dat wanneer twee personen, waarvan er een zich schuldig maakt aan stalking, kinderen hebben, de NAW-gegevens van het slachtoffer van stalking, gezien de informatieplicht met betrekking tot kinderen, aan de dader gegeven kunnen worden? Zo ja, hoe vaak vindt dit plaats? Worden de risico's van een dergelijke handeling meegenomen in de beoordeling van de bovengenoemde informatieplicht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Iemand kan bij de gemeente een verzoek om verstrekingsbeperking indienen (zo heet een geheimhoudingsverzoek sinds de Wet Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP van 6 jan 2014). Indien een verstrekingsbeperking is geregistreerd zullen door gemeenten geen verstrekkingen meer worden gedaan aan derden. Indien het echter een ouder van een kind betreft zal deze ouder, als wettelijk vertegenwoordiger van het kind, wel gegevens kunnen krijgen over zijn/haar kind. Hij/zij wordt dan niet gezien als derde. Er is in een situatie als hiervoor geschetst wel een uitzondering mogelijk. Wanneer het opnemen van een woonadres naar het oordeel van de burge-

⁵ Kamerstuk 25 424, nr. 306

⁶ Kamerstukken II, 2015–2016, 33 552, nr. 17

meester om veiligheidsredenen niet wenselijk is, kan iemand in plaats van een woonadres een briefadres kiezen (Artikel 2.41:1).

Uit de systemen kan niet worden herleid hoe vaak desondanks NAW-gegevens aan ouders worden verstrekt.

Er van uitgaande dat het een situatie na aangifte betreft, is er voor een slachtoffer de mogelijkheid om bij de politie een keuze te maken om aangifte te doen met domicilie keuze. Hierbij kies je bijvoorbeeld een advocaat of Slachtofferhulp Nederland als adres en kunnen de adresgegevens onbekend blijven voor de verdachte.

Wanneer de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) in verband met het doen van een onderzoek de persoonsgegevens van de betrokkenen opvraagt, kan uit de BRP blijken dat er sprake is van een geheim adres van één van de ouders (verstrekkingbeperking). Dit geheim adres wordt door de RvdK afgeschermd en niet gedeeld met de andere ouder / betrokkenen. Uiteraard zal ook een verzoek van één van de ouders zelf om een adres niet door te geven door de RvdK gerespecteerd worden.

Vraag 8

Kunt u aangeven hoe het staat met de kennis en expertise bij de politie over psychische mishandeling? Is zij in voldoende mate bekend met de signalen van psychische mishandeling zoals controle, dwang en angst? Zo nee, waarom niet? Maakt de politie onderscheid tussen fysieke en psychische mishandeling bij haar activiteiten? Zijn de juridische mogelijkheden toereikend om in te grijpen bij psychische mishandeling? Zo nee, wat zou er veranderd moeten of kunnen worden?

Antwoord 8

Psychische mishandeling is een van de verschijningsvormen van mishandeling. De politie is er, net als bij andere vormen, op getraind ook psychische mishandeling te kunnen herkennen. Het betreft hier wel een gecompliceerde vorm van mishandeling, waarbij het bewijs vaak moeilijk te onderbouwen is. Er zijn mijn collega van VenJ geen signalen bekend dat de juridische mogelijkheden ontoereikend zijn. Voor de slachtoffers is het van belang dat politie, OM en Veilig Thuis samenwerken om voor het beste traject te kunnen kiezen, hulpverlening en/of een strafrechtelijk traject.

Vraag 9

Bent u bereid deze vragen te beantwoorden vóór het Algemeen overleg Kindermishandeling/Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van donderdag 15 september 2016?

Antwoord 9

Ja.